

dále, není žalovaný povinen vrátiti žalobci směnky, nýbrž žalobce má jen právo, aby jeho placení bylo potvrzeno na originálu směnek, jak žalobce sám tvrdí, odvolávaje se na obsah vyrovnání, a po případě aby žalobci byl vydán opis směnek, čímž se ovšem nerozumí kopie směnky podle čl. 70 směn. ř. (§ 70 směn. zákona). Žalobce žádal sice v žalobní žádosti nejen o vrácení směnek, nýbrž »in eventum« i o to, aby bylo na směnkách poznamenáno, že zaplacením 10% vyrovnací kvoty byla úplně zaplacena pohledávka proti němu. Toto poslední eventuální žádání bylo by odůvodněno, i kdyby směnečný nárok proti Dr. Josefu O. trval po právu. Přes to však nelze ani v tomto směru napadený rozsudek změnit, poněvadž nelze pominouti první a hlavní žalobní žádání o vrácení směnek, když nebyly jeho skutkové předpoklady zjišťovány. Žalobce sice tvrdil, že směnečný nárok proti Dr. Josefu O. zanikl, žalovaný však to popřel a odvolací soud otázku tu neřešil, pokládaje ji za nerozhodnou. Bez vyřešení této otázky nelze však ve sporu bezpečně rozhodnouti a poněvadž vada ta zasahuje až do první stolice, bylo zrušiti podle § 510, odst. 1, c. ř. s. rozsudky obou nižších stolic za účelem zjištění předpokladů pro trvání nebo zánik směnečného závazku stran Dr. Josefa O.

Čís. 15755.

Nepominutelnému dědici přísluší žaloba podle čl. XLII. uvoz. zák. k c. ř. s. proti těm, kdož podle domnění mají vědomost o zamlčení nebo zatajení pozůstalostního jmění, zejména proti universálnímu dědici, jenž jmění to vědomě a úmyslně v pozůstalostním řízení správně neudal.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1937, Rv I 435/35.)

Nepominutelný dědic se domáhá žalobou podle čl. XLII. uvoz. zák. k c. ř. s. na universální dědičce a sourozencích zůstavitelčinych, aby udali, co jim jest známo o zamlčení nebo zatajení jmění zůstavitelčina, které zde bylo v době řízení posledního pořizení, a by odpřísáhli, že jejich údaje jsou správné a úplné. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, n e j v y š š í m s o u d e m v otázce, o niž tu jde, z těchto

d ů v o d ů :

Uvozovací zákon k c. ř. s. rozeznává v čl. XLII. dva případy, v nichž lze žalovati, aby odpůrce, předlože po případě seznam jmění nebo dluhů, udal, co mu o tomto jmění, o těchto dluzích nebo o zamlčení neb o zatajení některého jmění jest známo, a vykonal přísahu o tom, že jeho údaje jsou správné a úplné. V prvním případě jest předpokladem žalobního nároku, že žalovaný jest podle předpisů občanského práva povinen udati jmění nebo dluhy, v druhém případě však se nevyhledává taková povinnost žalovaného a oprávněný může vznést žalobu proti každému, kdo má podle jeho domnění vědomost o zamlčení neb zatajení jmění. V obou případech ovšem jest k žalobě oprávněn jen ten, kdo má

soukromoprávní zájem na vyšetření majetku nebo dluhů (rozh. č. 5030 Sb. n. s.). V souzeném případě se žaloba neopírá o nějakou povinnost žalovaných k udání jmění nebo dluhů podle předpisů občanského práva a proto nezáleží na tom, že testamentární dědic této povinnosti nemá vůči nepominutelnému dědici. Ale žaloba se dovolává toho, že tu jest ještě jiné jmění, které žalovaní zamlčeli a jež součinností žalovaných bylo odňato pozůstalosti. Nepominutelnému dědici nelze tu upřít soukromoprávní zájem na jeho vyšetření, ježto na něm závisí vyměření jeho povinného dílu. Žalovaní poukazují neprávem na to, že žalobce sám při ústním jednání, konaném dne 8. září 1933, předložil soudu seznam jmění, jež podle jeho tvrzení tu bylo ještě v době úmrtí Flory J. Žalobce nikdy neupustil od svého tvrzení, že zůstavitelka měla a musila mít ještě jiné jmění, zejména peníze, jež obdržela jako kupní cenu za prodané nemovitosti; není tedy správné tvrzení dovolatelů, že žalobce sám doznal, že žádné jmění nebylo zatajeno. Kromě toho však přísluší žaloba podle čl. XLII. uvoz. zák. k c. ř. s. i tomu, kdo sice ví, že tu jest jmění, ale jest v nejistotě o jeho osudu (rozh. č. 1027, 11855 Sb. n. s.), nevěda spolehlivě, kam se věci poděly (rozh. č. 3140 Sb. n.). Právě námitka žalovaných, že zůstavitelka na ně převedla vlastnictví k podstatným součástím svého jmění, odůvodňuje závěr nižšího soudu, že žalovaní mají vědomost o jeho zamlčení nebo zatajení v pozůstalostním řízení po případě, že universální dědička sama je vědomě a úmyslně neudala.

Čís. 15756.

K otázce důkazního břemene ve sporu, v němž se manželka domáhá na manželovi vrácení peněz ze zápůjčky neplatné pro nedostatek zřízení notářského spisu podle § 1 písm. b) zák. č. 76/1871 ř. z. a žalovaný manžel namítá, že mu manželka dala částku tu na společné živobytí.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1937, Rv I 854/35.)

Srv. Sb. n. s. č. 8637.

Žalobkyně se na žalovaném manželovi domáhá vrácení zažalované částky pro bezdůvodné obohacení, tvrdíc, že částku tu žalovanému půjčila, že však zápůjčka jest pro nedostatek formy notářského spisu neplatná. Proti žalobě namítl žalovaný, že nešlo o zápůjčku, nýbrž že mu žalobkyně onu částku dala na společné živobytí. **P r v ý s o u d** zamítl žalobu. **O d v o l a c í s o u d** uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Žalobní nárok se opírá o tvrzení, že žalovaný byl bezdůvodně obohacen, a předpokládá tudíž, že žalovaná částka přešla ze jmění žalobkyně do jmění žalovaného, při čemž příjemce buď od prvopočátku